

Františkovo slovo

č.180

Kristův extrémní čin - ukřižování a vzkříšení – je užitečný

Petrův nástupce zahájil předsynodní setkání mladých lidí

Papež František: Adolescentní dospělí hrají ďáblovu hru

Papež odpovídal na otázky mladých lidí: Lepší ztratit povolání než pěstovat patologie

Pomlouváním Boha se otráví duše

Papež: Svaté přijímání nás sjednocuje s Kristem a s lidmi

Věrnost Boha nám přináší radost

Bůh mi svěřil důležitý úkol, ale nezbavil mne lidské slabosti, píše papež Argentincům

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Kristův extrémní čin - ukřižování a vzkříšení – je užitečný

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium (srov. Jan 12-20-33) podává jednu epizodu z posledních dnů Ježíšova života. Došlo k ní v Jeruzalémě, kam přišel na svátek židovské Paschy. Na tuto sváteční bohoslužbu přišlo také několik Řeků. Byli vedeni náboženským cítěním, přitahovala je víra židovského lidu a poněvadž slyšeli vyprávět o tomto velkém prorokovi, přišli k Filipovi, jednomu z dvanácti apoštolů a prosili jej: „Rádi bychom viděli Ježíše“ (v.21). Jan klade důraz na tu větu, která stojí na slovu *vidět*, jež v evangelistově terminologii znamená dohlédnout za zdání a *pochopit tajemství dotyčného*. Sloveso použité Janem – vidět – znamená dosáhnout k srdci, dosáhnout zrakem, porozuměním do nitra dotyčné osoby, dovnitř osoby.

Ježíšova reakce je překvapivá. Neodpovídá přitakáním či odepřením, ale říká: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven“ (v.23). Tato slova, která prosbu Řeků na první pohled ignorují, ve skutečnosti podávají pravou odpověď, protože, kdo chce poznat Ježíše, musí *pohlédnout dovnitř kříže*, kde se zjevuje Jeho sláva. Pohlédnout *dovnitř kříže*. Dnešní evangelium nás vybízí, abychom svůj pohled obrátili ke krucifixu, což není dekorativní ozdoba či přívěšek k oděvu – nezřídka zneužívaný – nýbrž náboženský znak určený k rozjímání a porozumění. Znázornění ukřižovaného Ježíše odhaluje tajemství smrti Syna jakožto nejvznešenějšího úkonu lásky, zdroje života a spásy pro lidstvo všech dob. V jeho ranách jsme všichni uzdraveni.

Mohu přemýšlet o tom, jak se já dívám na kříž. Jako na umělecké dílo, abych viděl, zda je hezký či nikoli? Anebo hledím dovnitř, skrze Ježíšovy rány až k Jeho srdci? Dívám se na tajemství Boha, který byl ztrýzněn až k smrti jako nějaký otrok či zločinec? Nezapomeňte na to: hledět na ukřižovaného, ale hledět dovnitř. Existuje krásná pobožnost modlit se Otčenáš u každé z pěti ran, a když se tento Otčenáš modlíme, snažíme se skrze rány vstoupit do Ježíšova nitra, dovnitř, až k Jeho srdci. Tam se naučíme velké moudrosti Kristova tajemství, velké moudrosti kříže.

K vysvětlení významu své smrti a vzkříšení používá Ježíš podobenství a říká: „Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek“ (v.24). Chce vysvětlit, že jeho extrémní čin – tedy ukřižování, smrt a vzkříšení – je *užitečný* skutek. Jeho rány nás uzdravují, jsou užitečné pro mnohé. Přirovnává se tak k pšeničnému zrnu, které svým zánikem v zemi zrodí nový život. Vtělením sestoupil Ježíš na zem, ale to nestačí. Musí rovněž zemřít, aby vysvobodil lidi z otroctví hříchu a daroval jim nový život smířený v lásce. Řekl jsem „aby vysvobodil lidi“, ale [to znamená] aby vysvobodil mě, tebe, nás všechny, každého z nás. On tuto cenu zaplatil. To je Kristovo tajemství. Přístup k Jeho ranám, vstup a rozjíměj, užri Ježíše, ale zevnitř.

A tento dynamismus pšeničného zrna, uskutečněný v Ježíši, se musí realizovat také v nás, učednících. Jsme povoláni osvojit si tento *paschální zákon* ztráty života za obdržení nového a věčného života. A co znamená *ztratit život*? Tedy, co znamená být pšeničným zrnem? Znamená myslet méně na sebe a osobní zájmy, umět „vidět“ a jít v ústřety potřebám našich bližních, zejména těch posledních. Radostné prokazování lásky těm, kdo trpí na těle i na duchu, je ten nejautentičtější způsob žití evangelia a nezbytný základ růstu našich společenství v bratrství a vzájemném přijímání. Rád bych viděl Ježíše, ale viděl zevnitř. Vstup do Jeho ran a rozjíměj o lásce Jeho srdce k tobě, ke mně a ke všem.

Panna Maria, která měla pohled svého srdce stále upřený ke svému Synu, od jesliček v Betlémě až po kříž na Kalvárii, ať nám pomůže setkat se s Ním a poznat Jej tak, jak chce On, abychom mohli žít, byli Jím osvěcováni a přinášeli světu plody spravedlnosti a pokoje.

Petrův nástupce zahájil předsynodní setkání mladých lidí

Řím. Papež František trávil dnešní slavnost sv. Josefa, na níž připadá páté výročí jeho nástupu na Petrův stolec, s mladými delegáty **předsynodního jednání**, které v přípravě na říjnovou biskupskou synodu o mládeži zorganizoval její generální sekretariát. Do římské Papežské mezinárodní koleje *Mater Ecclesiae* se sjelo více než tři sta mladých lidí z celého světa, včetně České republiky, kterou zastupují Markéta Imlaufová z Pedagogické fakulty Karlovy univerzity a misionář oblát Oto Medvec. Dalších

téměř patnáct tisíc lidí se do týdenní pre-synody, ze které vzejde závěrečný dokument jako jeden z podkladů synodních otců, zapojilo prostřednictvím sociálních sítí.

Jak vysvětlil generální sekretář biskupské synody, kard. Lorenzo Baldisseri, byli pozváni nejenom delegáti biskupských konferencí a synodů východní katolických církví spolu se zástupci církevních hnutí a sdružení, nýbrž také mladí představitelé umění, politiky, hospodářství, armády, sportu a solidárních organizací, včetně delegátů jiných křesťanských vyznání, nekřesťanských náboženství a nevěřících. Právě z toho důvodu **papež František** před úvodní modlitbou pronesl:

„Ať nyní každý ve své víře či pochybnostech, v tom, co má v duši, myslí na Boha, na potřebu Boha, na svou pochybnost, zda Bůh existuje, na své svědomí a prosí za požehnání a Boží dobrotu pro nás všechny. Amen“.

V obsáhlé promluvě, která předcházela spontánnímu rozhovoru s mladými lidmi, pak římský biskup nejprve vymezil zásady pracovního jednání – upřímný, odvážný a neostýchavý dialog, avšak zároveň pokorné naslouchání a právo na vyslovení různých názorů. Mínění mladých lidí je pro církve nepostradatelné, dodal, poněvadž v mnoha chvílích církevních dějin, stejně jako v četných biblických příbězích, Bůh promlouval právě hlasem nejmladší generace – kupříkladu v Samuelovi, Davidovi a Danielovi.

„Ve svízelných okamžicích posouvá Pán dějiny kupředu za pomoci mladých lidí, protože se nestydí a říkají pravdu. Tím nemyslím, že by byli drzí, ale směle říkají pravdu. (...) Nerodí se jako světci, spravedliví a vzory druhých lidí, nýbrž jsou to hřešící muži a ženy, kteří nicméně mají chuť udělat něco dobrého. Bůh je k tomu podnítil, a oni to vykonali, což je krásné. Nemusíme se tedy domnívat, že jsme tu na akci vyhrazené kněžím a sestřám, nikoli, je pro všechny. Pro vás mladé obzvláště, protože v sobě máte sílu k vyslovení věcí, k naslouchání, ke smíchu, ale také k pláči. My dospělí jsme častokrát už zapomněli na schopnost plakat...“

Papež podotkl, že o mladých lidech se příliš často mluví, aniž by se jim dala možnost klást otázky, a že také nejlepší analýzy o mládežnickém světě navzdory své užitečnosti nemohou nahradit přímé setkání.

„Dohleďte si pro zajímavost, v kolika článcích a na kolika konferencích se mluví o dnešní mládeži. Chtěl bych říci jediné – mládež neexistuje! Existují mladí lidé, jejich příběhy, tváře, pohledy, iluze. Je snadné mluvit o mládeži v abstraktech a procentech. Co ale říká tvůj výraz, tvé srdce? Proto je zapotřebí s mladými hovořit, naslouchat jim. Občas je sice zřejmé, že by mladí nedostali Nobelovu cenu za rozvahu, protože někdy svými výroky políčkují, ale takový už je život a je nutné jim naslouchat.“

Někdo si myslí, že je lepší udržovat si od mladých lidí bezpečnostní odstup, aby nás příliš neprovokovali, pokračoval římský biskup. Mladým lidem ale nestačí chatování nebo sdílení sympatických fotografií – chtějí, abychom je brali vážně.

„Mám pocit, že nás obklopuje kultura, která na jedné straně činí modlu z nikdy nepomíjejícího mládí, na druhé vyřazuje mladé lidi z protagonismu. Uplatňuje se filozofie make-upu – lidé stárnou a líčí se, aby vypadali mladší, ale mladým lidem růst nedopřávají.“

Mladý člověk bývá vyčleňován z řádného veřejného života a častokrát je nucen žebrot o zaměstnání, které mu nezaručuje budoucnost, popisoval dále papež František.

„Co se stane s mladým člověkem, který nenajde práci? Onemocní depresí, upadne do závislosti, zasebevraždí se – přičemž je zajímavé, že všechny statistiky o juvenilní sebevraždě jsou zfalšované, opravdu všechny – anebo se z něj stane rebel, což je svým způsobem také sebevražda. Nastoupí do letadla a odletí do města, které nechci jmenovat, dá se naverbovat do Islámského státu anebo jiného guerrilového hnutí, aby měl smysl života a měsíční gáži. To je sociální hřích a společnost za něj nese odpovědnost.“

Církev naopak nesmí zavřít dveře a tvářit se, že neslyší, zdůraznil papež po této zevrubné analýze. Předsynodní zasedání proto vyjadřuje její vůli naslouchat všem mladým, nikoho nevyjímaje, a to nikoli z politických důvodů. „Potřebujeme totiž lépe pochopit, co od nás Bůh a dějiny vyžadují“, vysvětlil

František a přešel k cíli příští biskupské synody, tedy vytvoření podmínek k citlivému a odbornému doprovázení mladých lidí při rozlišování životního povolání.

„Věřícím chci říci, že Bůh je věrný. Klade vám otázku, se kterou se obrátil na první učedníky: „Co byste chtěli? (Jan 1,38). Také já se v tuto chvíli každého z vás ptám: Co bys v životě chtěl? Řekni to, bude prospěšné, když si to poslechneme. Řekni to. Právě to potřebujeme – vnímat vaši životní cestu. Co bys chtěl?“

Příští biskupská synoda zároveň vyzývá církev, aby se vrátila k mladistvému dynamismu, řekl dále Svätý otec a zmínil se o reakcích na dotazních generálního sekretariátu biskupské synody, který mladí lidé mohli vyplnit. Z odpovědí vyplývá, že mnozí od dospělých požadují orientaci při důležitých životních rozhodnutích.

„Láska se vyjadřuje blízkostí – a tu dnes mladí lidé od církve vyžadují. Dobře víte, že existuje mnoho způsobů, jak se církvi vzdát – když se třeba vychovává v bílých rukavičkách, ale zároveň se udržuje odstup, abychom se do ničeho nenamočili...Jeden mladý člověk označil za nejdůležitější při církevních mládežnických setkáních přítomnost řeholníků, kteří vyslechnou, pochopí, poradí. V tom spočívá blízkost zasvěcených mužů a žen – naslouchají, poznávají a dají radu tomu, kdo ji žádá...“

Církev se nicméně má odvážit k novým cestám doprovázení a blízkosti, byť by to pro ní obnášelo rizika. „Musíme něco riskovat, protože to už lásce přísluší. Bez rizika stárnou mladí lidé i církev“, poznamenal papež.

„Vyzýváte nás, abychom vyšli z logiky ustálených návyků, onoho „vždycky se to dělalo takhle“. Pěkně prosím, to je je jed, ale sladký, protože ti ukonejší duši a jako bys po něm zůstal v narkóze, nemůžeš chodit...Je třeba opustit tuto logiku a setrvat v brázdě autentické křesťanské tradice, ovšem kreativně.“

Mladí lidé vytvářejí vlastní kulturu, podotkl římský biskup v závěru, avšak mají dbát na to, aby neztratili kořeny. František v této souvislosti opětovně vyzdvihl mezigenerační vztah k nejstarší generaci pradědů, kteří, řečeno s prorokem Joelem, sní, zatímco mladí prorokují.

19.3.2018

Papež František: Adolescentní dospělí hrají ďáblu hru

Zítرا se objeví na pultech evropských a amerických knihkupectví nejnovější knižní rozhovor papeže Františka věnovaný mladým lidem. Thomas Leoncini, třiatřicetiletý novinář, který se specializuje na rozhovory s celebritami, vystihl okamžik příprav na synodu o mládeži a kladl papeži otázky z perspektivy dnešní mladé generace. Přinášíme vám několik ukázek z této nové knihy nadepsané „Bůh je mladý“.

Mladí lidé dnes vyrůstají ve vykořeněné společnosti

Abys pochopil dnešního mladého člověka, musíš ho chápat v pohybu, nesmíš se zastavit a domnívat se, že se s ním ocitneš na stejné vlnové délce. Pokud chceme vést dialog s mladým člověkem, musíme být „pohybliví“ a pak se stane, že on zpomalí, aby nás vyslechl, ale bude to on, kdo se k tomu rozhodne. A když zpomalí, začne další pohyb: pohyb, v němž mladý člověk začne držet pomalejší krok, aby se nechal slyšet a starší zrychlí, aby s ním našli styčný bod. (...) Dospělí často mladé lidi vykořeňují, vytrhávají je z jejich kořenů a namísto toho, aby jim pomáhali být proroky pro dobro společnosti, činí z nich sirotky a odpad. Mladí dnes vyrůstají ve vykořeněné společnosti.

Prosit naše mladé o odpuštění

Měli bychom prosit naše děti o odpuštění, poněvadž je ne vždycky bereme vážně. Ne vždycky jim pomáháme vidět cestu a vytvářet si prostředky, které by jim pomohly, aby neskončili jako skartovaní. Často jim neumíme dopřát snění a nejsme schopni je nadchnout. Je normální snažit se vydělat peníze, abychom vybudovali rodinu, vybudovali budoucnost a dokázali opustit roli podřízenosti dospělým, v níž dnes bohužel mladí dlouho zůstávají. Podstatné však je vyvarovat se dychtivé touhy shromažďovat peníze.

Nesmíme přistupovat na zneužívání mladých zaměstnavateli

Práce musí být pro všechny. Každá lidská bytost musí mít konkrétní možnost pracovat, dokázat sobě

samému i svým drahým, že si může vydělat na živobytí. Zneužívání je nepřijatelné, nesmíme přistoupit na to, že tak mnoho mladých je zneužíváno zaměstnavateli na základě falešných slibů, výdělků, který nikdy nepřijde, výmluv, že jde o mladé a že musejí získat zkušenosti. Nesmíme přistoupit na to, že zaměstnavatelé očekávají od mladých práci na omezenou dobu, anebo dokonce zadarmo, jak se mnohdy děje (...) Mladí nás žádají, abychom jim naslouchali a my máme povinnost naslouchat jim a přijímat je, nikoli je zneužívat. Žádné výmluvy neobstojí.

Mnoho rodičů vychovává děti ke kultuře pomíjivého

Zdá se, že růst, stárnout a dozrávat je čímsi špatným. Je to synonymem vyčerpaného a nespokojeného života. Dnes se zdá, že je všechno potřeba nalíčit a zamaskovat. Jako by skutečnost života postrádala smysl. Nedávno jsem mluvil o tom, jak smutné je pokoušet se o lifting také na srdci! Jak špatným úmyslem je pokoušet se vymazat vrásky, které setkání, radosti a bolesti vepsaly do tváře! Velmi často se setkáváme s dospělými, kteří si hrají na dětičky, kteří považují za potřebné pohybovat se na adolescentní úrovni, ale nechápu, jak je to klamné. Je to ďáblová hra. Nedokážu pochopit, jak je možné, aby dospělý měl dojem, že má soutěžit s dítětem, a přece se to děje stále častěji. (...) Velmi mnoho rodičů je mentálně adolescentních, hrají si na prchavý věčný život a – ať již vědomě či nikoli – jejich děti se stávají obětí této perverzní hry s pomíjivostí. Na jedné straně totiž vychovávají děti nasměřované na tuto kulturu pomíjivosti a na druhé straně je stále více zasazují do společnosti, kterou já charakterizuji právě jako „vykořeněnou“.

Staří snílci a mladí proroci jako lék na vykořeněnost společnosti

Dnes se nám zdá, že sociální síť nabízejí prostor, který nás propojuje s ostatními. Síť dovoluje mladým vnímat se jako součást jediné skupiny. Problémem internetu je však právě jeho virtuálnost: síť nechává mladé „ve vzduchu“, a proto také mimořádně přelétavé. (...) Dobrou cestou, která nás myslím může zachránit je dialog, dialog mladých se staršími. Vztahy mezi starými a mladými, které mohou příležitostně také vynechat střední generaci. Mladí a staří by spolu měli mluvit a to co nejčastěji. Považuji to za velmi naléhavé! Stejně staří jako mladí by v tom měli vzít iniciativu do svých rukou. (...) Tato společnost ale skartuje jak ty první tak i druhé, skartuje mladé stejně jako staré. A přece záchranou pro staré je to, když mohou předávat mladým paměť a stávat se tak autentickými snílky budoucnosti; zatímco pro mladé lidi je záchranou čerpat ponaučení z těchto snů a prorocky je nést vpřed.. (...) Staří snílci a mladí proroci jsou cestou záchrany pro vykořeněnou společnost, dvě pokolení odpesaných mohou zachránit všechny.

Bůh je mladý, protože „činí všechny věci nové“

Bůh je tím, kdo vždy obnovuje, neboť On je vždy nový: Bůh je mladý! Bůh je Věčný, který není v čase, avšak je schopen obnovovat, neustále omlazovat sebe a omlazovat všechno. Nejcharakterističtější rys mladých lidí jsou také Jeho. Je mladý protože „činí všechno nové“ a miluje novost, protože překvapuje a miluje údiv, protože dopřává lidem snít a touží po našich snech, protože je silný a nadšený, protože buduje vztahy a žádá od nás totéž, je „sociální“. Když si představím mladého člověka, vidím, že také on má možnost být „věčný“, když dá k dispozici všemu svou čistotu, kreativnost, odvalu a energii a nechá se doprovázet sny a moudrostí starých. Je to cyklus, který se takto uzavře a který vytváří novou kontinuitu – a tak mi připomíná obraz věčnosti.

20.3.2018

Papež odpovídal na otázky mladých lidí: Lepší ztratit povolání než pěstovat patologie

Vatikán. Nucená prostituce a zneužívání žen, pocity prázdnoty mladých lidí, perlivá tekutost virtuálního světa, vztah kněží a řeholníků k dnešní mládežnické kultuře či subkultuře – tato i jiná témata rozvíjel **papež František** pondělní obsáhlé konverzaci s mladými lidmi, kteří se fyzicky v Římě a digitálně všude po světě účastní tzv. pre-synody, z níž po týdenní konfrontaci vzejdou podklady k jednání synodních otců letos v říjnu. Římský biskup spatra reagoval na pětici otázek, z nichž první kladla mladá žena z Nigérie, která se před několika lety při svém příjezdu do Itálie stala obětí obchodu s lidmi. Vypovídala o dramatu nucené prostituce a naprostém popření důstojnosti. Je machisticky orientovaná církev schopna pravdivě se zamyslet nad tím, že alespoň v Itálii tvoří většinu klientů katolíci?, ptala se africká žena.

Otázka, která řála do živého, ale popisuje realitu, řekl papež a vyprávěl o setkání s obdobně zneužívanými ženami, které opustily ulici díky italské Komunitě (papeže Jana XXIII.), založené donem

Benzim. Devadesát procent klientů je skutečně pokřtěných a lze si jen domyslet, jaký odpor k nim děvčata cítí, pokračoval.

„Je to zločin proti lidskosti a rodí se z chorobného přesvědčení, že žena je tu k použití. Dodnes se nenašel feminismus, který by toto vymýtil ze svědomí, nejhlubšího podvědomí či kolektivní imaginace. Ženu je třeba tak či onak využít. Tím se vysvětluje tato nemoc lidstva, která je chorobou společenského myšlení a zločinem proti lidskosti...Nejschopnější v pomoci těmto dívkám jsou opětovně ženy, tedy řeholnice. Někdy se ale vyskytnou ženy, které jiné ženy prodávají...“

Papež vyzval mladé lidi, aby zahájili zápas za důstojnost ženy – nikoli za to, aby měla přístup k určitým zaměstnáním nebo činnostem, nýbrž za její důstojnost Boží dcery, či spíše krásné Boží dcery, neboť právě ženská krása na počátku okouzila prvního muže, dodal.

„Některé vlády se snaží zákazníky prostitutek pokutovat, ale nevede to k valným výsledkům. Pokud snad má nějaký mladý člověk tento návyk, ať se jej, prosím pěkně, zbaví. „Ale otče, namítnete, to už se nemůžeme ani pomilovat?“ Nepleťme si pojmy, tohle není milování, ale mučení ženy. Je to zločin chorobné mentality. Chtěl bych využít této chvíle a prosit o odpuštění za všechny katolíky, kteří tento zločin páchají.“

S druhým dotazem vystoupil pařížský student práv, který se představil jako „nepokřtěný a nekatolík“ a poté mluvil o pocitu vnitřní prázdnoty. „Když hledám hlubší životní smysl, jako by se přede mnou tyčila zed“, řekl.

„Nebezpečí je tam, kde takové otázky udusíme. Tys ale začal správně, protože si je vůbec připouštíš. Naše zásadní otázky lze více či méně otupit, znecitlivět, ale tím se dostáváme do uhlazené zkorumpovanosti. Poctivost vůči sobě samým vyžaduje, abychom směle vyslovili holou pravdu, kladli si otázky zasyrova, tak, jak jsou, bez narkózy.“

Říjnová synoda by měla mladým lidem pomoci právě na cestě vnitřního rozlišování, vysvětlil papež. Je důležité nepotlačovat neklid, který se nevyhýbá ani církevním společenstvím, nýbrž uchopit jej a usměrnit.

„V životě je zapotřebí dvojího – za první odvalu k rozmluvě o tom, co se děje, ale nikoli o všem se dá mluvit s každým. Proto je nutné vyhledat důvěryhodného člověka – ať už starého, mladého, mudrce. Moudrého člověka nic nevydělá, dokáže vyslechnout a má od Pána dar, aby řekl správné slovo ve správný čas. Dopřej mu, ať se zaobírá tvým neklidem, a sám povol, aby se tě dotazoval.“

Když totiž mladý člověk nedospěje k rozhodnutí – a to nejenom v otázce povolání, nýbrž také v mnoha dalších otázkách – uzavírá se životu a nese si v nitru nádorovitou tíži, která zamezuje svobodě. Kladení otázek tak stojí na samém počátku rozlišovacího procesu, který trvá celý život, uzavřel papež a přešel k dalšímu tématu – škole a vzdělávání. Nadnesla je argentinská studentka z nadace Scholas Occurrentes, podle které současné školní osnovy ponechávají malý prostor transcendentu a pochybování. František, někdejší vyučující na jezuitských školách v Argentíně a Chile, zdůraznil, že škola by neměla předávat pouze vědění, nýbrž také vychovávat ke „schopnosti žasnout“.

„Pokud má být výchova celistvá, má učit trojici jazyků. Za první, řeči hlavy, tedy vědění. Za druhé, řeči srdce, tedy správnému citění. Mnoho dnešních problémů se šikanou vzniká proto, že chybí výchova srdce. A konečně za třetí je to řeč rukou, tedy schopnost tvořit, budovat, ze které se odvíjí umění, inženýrství...Tyto tři jazyky je nutné uvést v soulad: myslet, jak cítím, a jednat, jak myslím a cítím. Harmonie tří jazyků.“

Papež dále poznamenal, že je velkým kritikem virtuálního světa, nikoli kvůli svému stáří či zaostalosti, nýbrž vzhledem k jeho skrytým nebezpečím.

„Kupříkladu večere v jedné rodině – maminka s tatínkem se dívají na televizi, děti čtou na mobilech. To už není – řečeno s Baumanem – tekutá realita, nýbrž přímo perlivá! Kritizují virtuální svět, ale nedémonizují ho, protože se v něm skrývá bohatství, když se jím nedáme zotročit. Musíme se učit, jak s ním nakládat – a zde platí jedině: konkrétnost, ukotvení v konkrétnosti. Vydejme se do virtuality, ale s nohama na zemi, nikoli perlivě a tekutě, nýbrž s pevnou oporou.“

Jak by se měl mladý kandidát kněžství vztahovat k dnešním složitým mládežnickým subkulturám, ptal se poté bohoslovec z řecko-katolického Lvovského semináře. Jako konkrétní příklad uvedl tetování, které je pro některé mladé lidi uměleckým projevem a pro jiné jen stěží přijatelné...Kněz by přece měl živě dosvědčovat Krista, a tedy chápat nároky své doby a vanutí Ducha, inspirující dnešní kulturu. „Kolega!“, zažertoval si papež František, ale vzápětí zvažněl a potvrdil, že kněz skutečně má být Kristovým svědkem, ovšem v rámci věřícího společenství. Jinak se z něj stává pouhý funkcionář...

„Na začátku bych se proto ptal, jak vypadá společenství, ve kterém sloužím. Pokud nesvědčí o Kristu, měl by zasáhnout biskup a pomoci knězi, aby nezůstal osamocen. Člověk nemůže svědčit sám – připomeňme velké světce, sv. Ignáce, sv. Filipa Neriho, kteří si ihned hledali druhy...“

Papež opětovně poukázal na největší neduh společenství, kterým jsou pomluvy, tedy jev horší než časovaná bomba. Nicméně rovněž pastýřům se nevyhýbají různé duchovní nemoci, přičemž nejhorší je klerikalismus, ale také přepjatý spiritualismus nebo rigidita.

„Společenství hledá kněze, ale nenachází otce či bratra, nýbrž doktora, profesora, anebo knížete. To mne znepokojuje, protože otcovská role kněze se mění ve vedoucí postavení firemního ředitele...Trápí mne také duchovní přepjatost, která nesvědčí o Božím milosrdenství a nepomáhá vyznání hříšců, přílišná rigidita a – co je nejhorší – zesvětštění kněží. Modlete se za mondénního kněze, aby ho Pán obrátil, protože skutečně velmi škodí společenství.“

V souvislosti s kulturními projevy dnešní mládeže papež soudí, že se stávají problematické až tehdy, když se s nimi přehání. V každém případě by se jich kněz neměl děsit, ale snažit se z nich vykresat něco dobrého.

„Tetování označuje příslušnost – co hledáš, potetovaný mladíku či slečno? Kam patříš? Začněme si s touto skutečností povídat, abychom odtud došli k mládežnické kultuře, ale hlavně se jí nikdy nelekejme! Při práci s mladými lidmi se nikdy nesmíme vyděsit. Také za nepříliš dobrými věcmi se vždy skrývá něco, co nás dovede k nějaké pravdě.“

Poslední dotaz přišel od čínské řeholnice, studující v Římě, a mířil obdobným směrem jako otázka ukrajinského seminaristy. Jak by měli mladí řeholníci vyvažovat převládající společenskou mentalitu, která vytěsňuje Boha a uctívá hmotný blahobyt? Papež v odpovědi upozornil, že kvalitní řeholní formace obnáší počáteční hluboké seznámení s duchovní dimenzí, ale pak má pokračovat intelektuální, komunitární a misionářskou formací, jinak utváří psychologicky nezralé jedince. Nelze chránit kandidáty před světem, a tím oklešťovat jejich citový, rozumový a komunikační potenciál.

„To není ochrana, nýbrž anulace osobnosti – dovolím si ještě silnější psychiatrický termín: kastrace člověka! Matka, která dítě příliš chrání, je anuluje, znemožňuje jeho svobodný růst. Tak v životě potkáváme mnoho starých mládenců a pannen, kteří nenašli svůj život v lásce či manželství, protože kvůli závislosti na matce neměli možnost svobodné volby. Jsem raději, když mladý muž či mladá žena ztratí povolání, než když se z nich stane chorobný řeholník či řeholnice, který pak škodí okolí. Když už mluvíme takto jasně, je třeba si uvědomit, kolik případů sexuálního zneužívání v církvi má na svědomí tato anulace rozvoje, svobody a citové výchovy?“

To, co papež doporučil řeholníkům, nicméně platí též pro laiky. „Rajčata, která ve skleníku chráníme před chladem, totiž nemají žádnou chuť!“, zakončil papež konverzaci s mladými účastníky předsynody.

Kázání z Domu sv. Marty

20.3.2018

Pomlouváním Boha se otráví duše

Vatikán. Hledíme na Ukřižovaného, když prožíváme obtíže, jsme v srdci zrceni a zmořeni životní poutí – vybízel papež v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Vyšel přitom z prvního liturgického čtení z knihy Numeri (21,4-9), které popisuje zklamání izraelského lidu na poušti a epizodu s jedovatými hady. Hladovějícím Izraelitům dal Bůh nejprve manu, potom křepelky a nechal vytrysknout ze skály vodu, aby utišil jejich žízen. Přesto lidé začali pochybovat o správnosti nastoupené cesty, protože zaslíbená země se zdála nepřístupnou. Obýval ji silný a ozbrojený lid, z něhož měli strach.

„Pozorovali svoje chabé síly – komentoval papež - a zapomněli na Hospodina, který je vysvobodil

z otroctví po čtyřech stech letech. V podstatě se zalekli obtíží, jak se to někdy stane tomu, kdo chce následovat Pána, ale podlehnou dojmu, že dříve se měl lépe. Říkali: »Kolik jen masa, cibule a póru jsme mívali.« Onemocněla jejich paměť – pokračoval Svatý otec – podlehli jednostranné a zkresené vzpomínce, z níž vypadla skutečnost, že bývali otroky.»

„Toto jsou iluze, které předkládá ďábel: ukazuje ti krásu něčeho, co jsi opustil, od čeho jsi konvertoval, a to ve chvíli únavy z cesty před dosažením Pánova příslibu. Taková je tak trochu postní doba. I život samotný můžeme chápat jako postní dobu. Stále přicházejí zkoušky i útěchy. Dostává se many, vody, je co jíst... ale tamto jídlo bylo lepší. Nezapomeň však, že jsi jej jedl v otroctví.“

Tuto zkušenost – zdůraznil dále papež – činí každý z nás, když je znaven následováním Pána. Horší však bylo, že lid začal očerňovat Boha. Pomlouváním Boha se otráví duše. Možná si někdo myslí, že mu Bůh nepomáhá anebo že přichází mnoho zkoušek. Ve svém srdci pociťuje depresi a otrávenost. Jedovatí hadi, na jejichž uštknutí lid umíral, jsou symbolem této otravy, nedostatku stálosti na cestě za Pánem. Proto Mojžíš na Pánův pokyn zhotovil měděného hada, kterého vztyčil na kůl, a každého, kdo byl uštknut, protože pomlouval Boha, pak pohled na tohoto hada uzdravil. Bylo to prorocké gesto a předobraz ukřižování Krista.

„Tady je klíč naší spásy, klíč naší trpělivosti na životní cestě, klíč k překonání našeho zpusťování, totiž pohled na kříž. Hledme na Ukřižovaného. Někdo řekne: »A co mám dělat, otče?« Dívej se! Pohleď na rány. Vstup do těch ran. Jimi jsme uzdraveni. Cítíš otrávenost, cítíš smutek, máš pocit, že se tvůj život nedaří, je plný těžkostí a nemocí. Pohleď tam.“

V takových chvílích – pokračoval papež – je třeba hledět na ošklivost kříže, tedy na realitu, protože umělci vytvořili krásné kříže, někdy pozlacené a ozdobené drahokamy. Není to vždycky známka zesvětštění, protože tak je ukazována sláva kříže, sláva vzkříšení. Když se však cítíš zle, dívej se na kříž před oslavením.

Papež pak zavzpomínal, jak se kdysi vzkříšení slavilo v sobotu ráno, tedy před liturgickou reformou Velikonoční vigílie uskutečněnou papežem Piem XII., a vyprávěl, že byl jako dítě s babičkou na Velký pátek v kostele a v procesí byla nesena socha ležícího Krista. Babička mu pravila: »Dobře se podívej! Zítra bude vzkříšen!«

„Učte svoje děti dívat se na ukřižovaného i oslaveného Krista. Avšak my v ošklivých chvílích, kdy jsme otráveni tím, jak ve svém srdci zklamaně přemýšlíme o Bohu, pohleďme na ty rány. Kristus byl vztyčen - jako had - protože se zřekl všeho a jako by se stal hadem, aby potřel toho Zlého. Kéž nás tomu Boží Slovo dnes naučí, totiž pohledu na Ukřižovaného. Zejména ve chvíli, kdy stejně jako Boží lid, ochabujeme na životní cestě.“

Kázal dnes papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

21.3.2018

Papež: Svaté přijímání nás sjednocuje s Kristem a s lidmi

Vatikán. V Říme dnes slunečné počasí přerušilo dlouhotrvající déšť a umožnilo zhruba dvaceti tisícům věřících, aby si na Svatopetrském náměstí vyslechli další katechezi papeže Františka. Ten je oslovil takto:

„Dnes je první jarní den, a proto přeji krásné jaro! Co se ale na jaře děje? Rozkvétají stromy a květiny. Teď vám položím několik otázek, odpovězte mi na ně, ano? Když nějaký strom či rostlinu napadne choroba, rozkvétají naplno? (Lidé odpovídají: ne!) Ne! Strom či rostlina, které nezaléváme anebo je nesmáčí déšť, rozkvétají? (Odpověď: ne!) Prosím, trochu hlasitěji, do toho! (Odpovídají hlasitěji: ne!) A může rozkvést strom anebo rostlina, které nemají kořeny anebo jim kořeny odřezali? (Lidé odpovídají: ne!) Je možné bez kořenů rozkvést? (Odpovídají: ne!) Ne! V tom spočívá poselství – křesťanský život má rozkvétat ve skutcích milosrdenství, konání dobra. Pokud ale nemáš kořeny, nemůžeš rozkvést – a kdo je kořenem? Ježíš! Jestliže nemáš kořeny v Ježíši, nerozkveteš. Když nezaléváš život modlitbou a svátostmi, uvidíš křesťanské květy? Nikoli! Modlitba a svátosti totiž zavlažují kořeny a život rozkvétá. Přeji vám, aby letošní jaro přineslo květy a aby stejně tak rozkvetly Velikonoce – rozkvetly dobrými skutky, ctnostmi, prokazováním dobra druhým...Pamatujte na jeden překrásný verš z mé vlasti: „To,

co na stromu rozkvétá, pochází z toho, co ukryl pod zemí". Nikdy neodřezávejte své kořeny v Ježíši... Děkuji."

Potom římský biskup pokračoval v cyklu katechezí o mši svaté. Dnes se zaměřil na svaté přijímání a mimo jiné řekl:

„Zatímco my kráčíme v procesí, abychom přijali přijímání, ve skutečnosti nám Kristus vychází vstříc, aby nás k sobě připodobnil. Nastává zde setkání s Ježíšem! Sytit se eucharistií znamená, že se dáváme proměnit v to, co přijímáme. V pochopení této skutečnosti nám pomáhá sv. Augustin, když vypráví o světle, které přijal z Kristových slov:

»Já jsem pokrm velkých. Staň se velkým a budeš mne jíst. A nebudeš mě ty proměňovat v sebe jako pokrm pro své tělo, ale budeš proměňován ve mne« (Vyznání VII, 10,16). Pokaždé, když přistoupíme k přijímání, se více připodobňujeme Ježíši a přetváříme se v něj. Stejně jako se chléb a víno mění v Pánovo tělo a krev, tak se přetvářejí v živou eucharistii ti, kteří ji ve víře přijímají. Knězi, který eucharistii podává a řekne ti: „Tělo Kristovo“, odpovíš: „Amen“, tedy uznáš milost a závazek, který obnáší toto stávání se Kristovým tělem. Přijímání nás sjednocuje s Kristem a vymaňuje z našeho sobectví a zároveň nás otevírá vůči všem lidem, kteří s Ním tvoří jediné Tělo, a sjednocuje nás s nimi. Toto je zázrak svatého přijímání – stáváme se tím, co dostáváme!“

Kázání z Domu sv. Marty

22.3.2018

Věrnost Boha nám přináší radost

Přijetí svátosti smíření není návštěva v čistírně za účelem zbavení se špíny, nýbrž láskyplné objetí s Pánem – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Před branami Svatého týdne církev rozjímá o věrné Boží lásce, řekl v úvodu Svatý otec. „Pán je věrný a nezapomíná na nás. Responsoriální Žalm (105,8) praví, že »pamatuje věčně na svoji smlouvu«, a první čtení z knihy Genese (17,3-9) podává, jak Bůh uzavírá s Abrahámem tuto smlouvu vinoucí se dějinami lidu, navzdory hříchům a idolatrii.

Pán totiž chová „lásku tak niternou, že nezapomíná“. Pro ilustraci papež zmínil, že v Argentině na svátek matek dává každý své mamince kytici z dvoubarevných kvítků pomněnky. Bledě modrá barva připomíná žijící maminky a fialová ty, které jsou na pravdě Boží.

„Taková je Boží láska. Jako láska maminky. Bůh na nás nezapomíná nikdy. Nemůže, je věrný svojí smlouvě. To nám dvě jistoty. O sobě můžeme říci: »Můj život je nepěkný. Jsem hříšník, hříšnice. Jsem v neshodě.« On však na tebe nezapomíná, protože je niternou láskou, je otcem i matkou.

„Věrnost tedy přináší radost, pokračoval papež. Naše radost spočívá - jako u Abrahama - v naději, neboť, ačkoli každý o sobě ví, že není věrný, Bůh věrný je.“

„Věrný Bůh nemůže zapřít sám sebe, nemůže zapřít nás, nemůže zapřít svoji lásku, nemůže zapřít svůj lid. Nemůže zapřít, protože nás má rád. Taková je věrnost Boha. Když přistupujeme ke svátosti smíření, nedomnívejme se, prosím, že jdeme do čistírny odstranit špínu. Nikoli. Jdeme přijmout objetí lásky tohoto věrného Boha, který nás neustále očekává. Neustále.“

V souvislosti s dnešním evangeliem (Jan 8,51-59), které popisuje, jak učitelé Zákona chtěli kamenovat Ježíše, který prohlásil, že byl „dříve než Abrahám“, papež poznamenal: „Ony kameny byly určeny hříšníkovi, avšak věrnost Boží hříšníka nekamenuje. Kameny měly zatemnit pravdu vzkříšení, zatímco Pán řekl, že budou provolávat slávu.“ Petrův nástupce pak pokračoval:

„Bůh je věrný, zná mne a má mě rád. Nikdy mne neopustí. Vede mne za ruku. Co mohu chtít? Co mám dělat? Raduj se v naději. Raduj se v naději, protože Pán tě miluje jako otec i jako matka.“

Kázal papež při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

22.3.2018

Bůh mi svěřil důležitý úkol, ale nezbavil mne lidské slabosti, píše papež Argentincům

Vatikán/Buenos Aires. "Jste mým národem, má vítězství jsou i vaše a, přestože nemohu pobývat v Argentině, vězte, že syn této země s hrdostí nese světu poselství víry, milosrdenství a bratrství", píše papež František svým rodákům. Upřímný dopis, ve kterém se římský biskup označuje za "bratra a otce", zároveň vysvětluje některá jeho gesta, která častokrát bývají chybně interpretována. **List**, datovaný 16. března, zveřejnil předseda Argentinské biskupské konference, mons. Oscar Ojea. Jedná se o odpověď na jiný, tentokrát blahopřejný dopis k pátému výročí pontifikátu, který papeži adresovali argentinští krajané a který překonal kontrapozice, vládnoucí v tuto chvíli ve Františkově vlasti. Napjatá atmosféra sílí zejména kvůli neochotě nejdůležitějších politických a společenských představitelů slevit ze svých zájmů a projevit vstřícnost druhé straně, nehledě na existující rozdíly.

K takovému setkání názorových oponentů nyní nicméně došlo právě díky gratulaci římskému biskupovi, kterou v Argentině podepsaly stovky lidí, zejména politických představitelů, odborářů, společenských a mediálních osobností. Zdánlivý detail, který papeže Bergoglia silně zasáhl, protože dokládá, že "je vždy možné nalézt důvody k setkání, a že tudíž jednota má převahu nad konfliktem", jak píše ve své odpovědi. "Chtěl bych vám říci", pokračuje papež, "že láska k mé zemi je dosud velká a intenzivní. Denně se modlím za ni i za svůj národ, který tolik miluji. A každého, koho mohla urazit některá má gesta, prosím za odpuštění. Mohu vás ujistit, že mým úmyslem je konat dobro a že v tomto věku se mé vlastní zájmy jen okrajově dotýkají mé osoby. Ačkoli mi Bůh svěřil natolik důležitý úkol a pomáhá mi, neosvobodil mne od lidské slabosti. Proto se mohu dopouštět chyb stejně jako všichni ostatní."

"Jestliže se někdy radujete z toho, co mohu udělat dobře, prosím vás, abyste to považovali za své", píše dále papež František v listu krajanům. "Jste mým národem – národem, který mne utvářel, připravil mne a nabídl do služby lidem. Navzdory tomu, že se nemůžeme radovat ze společného přebývání v naší Argentině, pamatujte, že Pán vyslal jednoho z vás, aby přinášel poselství víry, milosrdenství a bratrství do mnoha koutů země", zdůrazňuje papež a obrací se na Argentince s následující výzvou: "Tlumočte dobro a krásu, abyste mohli přispět k obraně života a spravedlnosti, rozsévat pokoj a bratrství, zlepšovat svět svou prací, pečovat o nejslabší a plnými rukama sdílet to, čím vás Bůh obdařil".

Již několik měsíců docházely do Domu sv. Marty zprávy o sžíravé kritice, která z různých sektorů trvale dopadá na hlavu papeže Františka, vytváří negativní dojem kolem jeho postavy a vyjevuje rozpory mezi Argentinci navzájem. Tuto zaujatost přižívovaly také některé kroky argentinských katolických politiků, přičemž terčem kritiky se staly zejména audience s argentinskými veřejnými představiteli a jim určená papežova poselství. Názory na takováto leckdy kontroverzní setkání a jejich výklad se množily téměř donekonečna a uměle papeže přetahovaly do jednoho či druhého politického proudu. Z tohoto důvodu je papežův list významný, protože poprvé (nejen) svým krajanům vysvětluje, co je nejhlubším hybatelem jeho činů.

Přestože se obviňování papeže odvíjí od dílčího či dokonce nesprávného nahlížení reality, František požádal o odpuštění, aby dokázal, že si je vědom nedorozumění, které některé jeho skutky mohly vyvolat. Navíc opětovně potvrdil, nakolik silná lidská a duchovní vazba jej pojí s rodnou zemí. V tomto směru František Argentince vybídl, aby překonali rozpaky, a naopak pocítili skutečnou hrdost nad tím, koho dali světu. "Jako vždy prosím ty, kdo mají víru, aby se za mne modlili", uzavírá papež své poselství, "a tomu, kdo ji nemá, aby mi přál jen dobro". Co se týče případné cesty do Argentiny, František vysvětlil, že nyní k ní "nejsou vhodné podmínky". Při jednom z mnoha setkání se svými krajany potvrdil, že se vrátí, "jakmile bude důvodem jednota, a nikoli rozdělení".